

LIETUVŲ AIDAS BRAZILIJOJ JORNAL LITHUANO-ECO

Nepartinis darbininkų laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvai ir kitur 25000
Atskiras numeris — 300 reisų
S. PAULO, Rua da Mooca, 424

Nepartinis darbininkų laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
Leidžiu K. UCKUS
Redaguoja A. DUTKUS
Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Mooca 424

5-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1934 m. Dežembro — Gruodžio 8 d.

Nr. 49 (234)

S. Rusijoje panaikinta kortelių sistema maistui

Nauji Brazilijos pinigai

Jau buvome rašę kad Brazilijos vyriausybė išleis naujus pinigus, veltose „karališkų milreisų, bus „cruzeirai“. Naujieji pinigai, „cruzeirai“ pasirodys greitai apyvartoje. Finansų ministerija jau suprojektavo dekretus iki kuriam laikui bus vartojami seni pinigai ir jie bus išperkami be atskaitymo. Nuo 1936 metų bus vartojami tik „cruzeirai“ ir per tuos metus bus keičiami valstybės banke milreisai ant cruzeirų (išimant iš apyvartos) be atskaitymo. Pradedant nuo 1937 metų, pirmuosius tris mėnesius keičiant milreisus ant cruzeirų, bus atskaitomi 5 nuosimčiai; per sekantį du mėnesius bus atskaitoma 20%; liepos mėn. atskaitys 30%; rugpjūčio — 40%; rugsėjo — 50%; spalio 60%; lapkričio — 70%; gruodžio 90%. Kas mėnesį pakeisti senų pinigų naujais iki 1937 m. gruodžio paskutinės dienos, jau jų pakeisti nebebus galima, jie bus laikomi be vertės.

Naujas pinigas cruzeiras bus lygus dabartiniam milreisui ir bus padalytas į centesimus. Vienas cruzeiras turės 100 centesimų.

Bolivijos prezidentą privertė atsistatydinti

Pereitą savaitę mes rašėme, kad Bolivijos prezidentas Salamancas nūvykęs pasiūrėti kaip žudosi boliviui su paragvajais, tapo kareivių areštuotas. Su juo sykiu areštuotas buvo karo ministeris ir dvi prezidento dukterys. Dabar iš Bolivijos pranešama, kad prezidentas Salamancas atsistatydino, o jo vietą užėmė Tejada Sorzano.

„Zaliojo pragaro“ aukos

Chaco raistuose kas diena žūna tūkstančiai jaunų sveikų vyrų bolivių ir paragvajų. Jie kapitalistų sukurstyti žudosi už jų reikalus. Daugelis jų patenka į nelaisvę ir ten numarinami badu. Laikraščiai rašo, kad Paragvajaus kareiviai paėmė Bolivijos nelaisvėn kaip lapai kranta belaisvėje. Apie 30 nuosimčių paragvajiečių jau yra mirę Bolivijos koncentracijos stovyklose, Bolivijos belaisvėje nuo visokių ligų, bado ir kankinimų.

Lenkijos angliakasiai pabaigė streiką

Iš Lenkijos praneša, kad Korkuvos pylinkės angliakasiai prieš dvi savaites paskelbė streiką, dabar jau jį baigė susitardami su darbdaviais, ir visi pradėjo dirbti.

Vokiečių gandai apie Lietuvą

Nacistiška Vokietija visokiais būdais leipžia apie Lietuvą nepalankius gaudus, ypač apie Klaipėdos kraštą. Šiomis dienomis viena vokiečių radio stotis pranešė, kad signatarinės valstybės pareikalavo atsistatydinti Klaipėdos krašto direktorijai. Į tokį nacių melagingą pranešimą, gruodžio 3 dieną Lietuvos Eltos agentūra iš Kauno pranešė, kad vokiečių paleisti gandai apie atsistatydinimą Klaipėdos krašto direktorijos neturi pamato.

Karo stovis Ispanijoje

Ispanijos vyriausybė nutarė prašinginti dar vienam mėnesiui karo stovį

12 mil. darbininku gaus darbo

LENINGRADE TERORISTAI NUSOVE AUKSTA KOMISARA

S. Rusijos žmonės laisvai galės pirkti duona

Sovietų Rusijoje visą laiką buvo didelis trūkumas duonos ir kitų maisto produktų. Tas, žinoma, lengvai išaiškinama. Pokariiniai laikai, revoliucijos, naujais Rusijos ūkio pertvarkymas, kolchozai, sovchozai, kurie taip sunkiai pradėjo žėsti, ūkininkų priešinimai dėl kolektyvizavimo ūkių, apelsiti neužsėti laukai, nedėrius ir k., visa tai sunkino Sovietų Rusijos bendrą žmonių gyvenimą, visa tai buvo priežastimi maisto trūkumas. Dėl to prieš šiais metais Sovietų vyriausybė įvedė kortelių sistemą. Vadinas, norėjai nusipirkti duonos ar kito kokio maisto valdytos kooperatyvuose, turėjai išimti kortelę ir tik su ta kortele galėjai gauti duonos. Be kortelės negalima buvo nusipirkti. O jei kas norėjo apseiti be kortelės, tas tu-

rėjo pirkti laisvoje rinkoje ir mokėti dešimteriopai brangiau. Tokia sistema buvo varginanti. Bet štai susilaukė Rusijos žmonės, kad galės pirkti maistą jau be kortelių. Visoje Sovietų Rusijoje kortelių sistema maistui ir kitokiems produktams liko panaikinta. Tuo didelis Rusijos permains proga, gruodžio 2 d. plenariniame Komunistų partijos centre komiteto posėdyje Molotovas pasakė prancūzų ištėstydamas S. Rusijos ekonominę padėtį, nurodė naujus laimėjimus Socialistinėje Rusijos statyboje ir baigdamas savo kalbą, pasakė: „Žengiamo visų priekį nugalėdami vis naujas kliūtis ir tas rodo mūsų partijos politikoje tikrą kelią.“

Amerikos bedarbiai stos darban ir gamins sau reikalingus daiktus

Vėliausias žinios iš Amerikos J. V. sako, kad valdybos inžinieriai daro planus, kuriais trumpoje ateityje bus pakinkyta darban apie 12 milijonų bedarbių. Kol kas dar tas nėra galutinai išrištas, dėl to smulkiai apie tai spauda nepraneša, o tik paviršutiniškai. Šitas paviršutiniškai planas atrodo taip: bus steigiamos avalinės dirbtuvės, bus statomi ar samdomi odos fabrikai, steigiamos siūvyklės, medžių apdirbimo dirbtuvės, plytinės, audyklės, šaldytuvai, verpyklos ir kitokios įmonės. Ir t. k. būdė valdyžia tikisi išrišti nedarbo klausimą ir

visus bedarbius pristatyti darban. Kada Amerikos valdyžia šita planą paskelbs ir kada jau jis bus galutinai prirengtas, dar nežinau. Reikia pasakyti, kad tas planas yra labai panašus Sinclairio skelbiamai programai. Tokiu būdu Sinclairas žadėjo pašalinti skurdą Kalifornijos estade, tik jis truputį toliau ejo, nes dar žadėjo paljuosuoti neturtinams žmones nuo mokesčių, o turtingius apdėti didesniais mokesčiais. Kaip Amerika šita savo naują sągalvotą planą įvykdys, parodys ateitis.

Nuzudymas Kirovo sujaukino visa Sovietu Rusija

Gruodžio 2 d. iš Maskvos telegramos pranešė, kad Leningrade tapo nušautas iš revolverio stambus Rusijos komunistų partijos šūlas, centro komiteto narys, didelis Stalino draugas, Kirovas. Žinia apie šią atentatą sujaukino labai visą komunistų partiją, ypač, kad Kirovas buvo labai mylimas visų žmogus, ne tik Leningrado apylinkėje, bet ir visoje Rusijoje. Iki šiolei dar liko neaužinota, kas ta atentata įvykdė, bet spėjama, kad bus politiniai priešai. Visoje Rusijoje šitas dalykas tyrimas, partijai smegenys areštuojami ir norima susekti teroristų veikiančią grupę. Dėl

Kirovo mirties ilgiausius laikraščiuose straipsnius rašė Stalinas, Molotovas, Kalininas ir kiti valdybos šūlai. Kirovo laidotuviuose dalyvavo keli tūkstančiai žmonių. Stalinas pato iš Maskvos važiuo į Leningradą laidotuviams. Pasakyta ellė prakelbų ištėstyti Kirovo nuopelnai Komunistų partijai.

Nors ir labai budri bolševikų policija, nors ir žauriai yra kovojama su kontr-revoliucionieriais, bet vis dėl to, pasirodė, kad ten veikia slaptos teroristų organizacijos. Su jais kovoję caristinė rusija, dabar kovoja su jais ir Sovietų Rusija.

Lietuvoje.

Filipinuose vėl audros

Nesnai per Filipinus perėjo smarkios audros sugriaudamos daug gyvenamųjų namų ir užmušdamos daug žmonių. Bet šiomis dienomis vėl perėjo smarkios audros, kurios vėl padarė daug nuostolių.

LAISKAI

J. Šinčūnas, Juoz. Repėčka, A. Višniauskas, M. Jakimavičius P. Šinčūnas.

Rusijoje sušaudė 37 teroristus

Sąryš su nužudymu Kirovo, padaryta daugybė areštų, kurie buvo turimi priklausę slaptois rusų teroristų organizacijoms. 39 areštuotus tuojau atidavė karo teismui. Vėliau os iš Mas kvos žinios praneša, kod iš 39 teisiamųjų teroristų, 37 liko nuteisti mirties bausme ir tuojau liko sušaudyti.

Kiek sunaikinta kavos

Iki šių metų lapkričio mėnesio 30 dienos Brazilijoje sunaikinta 33,559,820 maišų kavos.

P. Amerikos gydytojų kongresas

Šio mėnesio 16-19 dienomis Montevideo mieste įvyksta P. Amerikos gydytojų kongresas kevali su džiava. Brazilijos gydytojai jau į jį kongresą išvyko.

Gerokai apdegė Matarazas

Šį trečiadienį kilo didelis gaisras Matarazzo metalurgijos fabrike ant rui Carneiro Leão, S. Paulo ir gerokai apdegė kaimie fabrike skyriai. Gaisras kilo dienos metu, kuomet keli šimtai darbininkų jame dirbo, dėl to buvo kilusi didelė panika ir darbininkai bėgo iš degančio fabriko kaip kuli gaejo.

Perka medžius

Austrijos visuomenė esanti susidomėjusi nepaprastu glogio ir limono medžių pirkimu, kuris, paprastai yra vartojamas šautuvų kotams, laukams ir rėnkliams dėl patrankų, orlatviams ir kitoms panašioms karo pabuklams, kurie reikalauja kieto ir nesunkaus medžio. Kam šitas medis paskutiniu laivu taip perkamas, laikoma paslapyje. Bet aiška tai, kad galvatrukčiai ruošiamasi karui.

Hitleris eis šūkalytan

Vienas Amerikos laikraštiniukas, kuris išgyveno Vokietijoje nuo 1922 metų, sugrįžęs Amerikon sako, kad Hitleris ilgai neviešpatausią. Galmas esą, daiktas, kad jau ateinančią pavasarį jis būgias nušautas šūkalytan.

Sventėms Dovana

Jei norite turėti gerą dėvėtą siūvamą mašiną, jei norite suteikti

kam dovana šventėjų proga, kreipkitės į CASA ADÃO, kuri patikimiausia ir pigiausia

Adresas:
rua Consolheiro Ramalho, 274
Bonde prie durų — 3, 5, 30, 47.
Kampus Avenida Brigadeiro Luiz Antonij.

kas 2), A. Jurėkomic 2), A. Kamanaukaitė, B. Girkus, S. Žanis A. Girkui, J. Kazakevičius, A. Mameniškis, J. Matuliuskas 2), M. Prelgauskas, J. Grudžinskas, K. Taujanskis 2), J. Sadauskas, V. Januševičius, P. Vazgauskas, A. Petopovas, J. Borisovas 2), K. Adaman, D. Andriūška, A. Turkovas, V. Karaliūnas, B. Petrašiūnas, V. Guiga, J. Girkus, 82.

Apžvalga

„Tautos vadu“ politikos nesuprasi

„A. L. Balsas“ rašo, kad vėl kompromituojamas Lietuvos vardas Argentinos spaudoje, bet kas Lietuvos vardą kompromituoja, tai nupasako, nors aiškiai matosi, kad Lietuvą kompromituoja patys „tautos vadai“.

Lietuvos atstovybė Argentinoje ir Lenkijos atstovybė turi vieną tą patį juridinį patarėją lenką, kurio biure randasi svarbių dokumentų nuorašai ir kuriems abiųjų atstovų juridiniai patarėjai duoda tokią eigą, kokią jis nori. O kadangi jis yra lenkas ir dirba Lietuvos ir Lenkijos atstovybėse, tai patarėjas, aišku, negali būti beaiškus. Net argentiniečių spauda rašo, kad toks sujungimas Lenkijos ir Lietuvos atstovybių į vieną biurą, yra didelė kompromitacija Lietuvai. „A. L. Balsas“ irgi nesupranta, kodėl taip yra daroma, ir kodėl Lietuvos vardas taip kompromituojamas. Bet argi lietuviams suprasti „tautos vadų“ politiką? „Tautos vadai“ nuolat bubnyja apie plešius Lenkijos imperialistų žygius, kasdien skalina liaudžiai apie Vilniaus atgavimą, bet patys „tautos vadai“ visame kame bičiuliuojasi su lenkais ir net užsienių atstovybes sujungia su lenkų atstovybėmis į vieną daiktą. Iš to matosi, kokia vaidmaininga Lietuvos „tautos vadų“ politika Lietuvos tautos atžvilgiu.

Pasitarnavo Lituaniečiams

„Aide“ buvo tilpusios dvi korespondencijos vieno Mokes lituaniečio, kur korespondentas, gindamas sąjungos vardą, pasmerkė Mačiulio kompaniją, kuri išnudoja sąjungą savims tikslams. Mačiuliui tokios korespondencijos labai nepatiko ir jis pasiryžo priversti Lituanijos valdybą atsakyti į minėto lituaniečio korespondencijas. Pats Mačiulis parašė straipsnelį išpludamas „Aido“ redakciją ir pasiuntė per savo šnipą Šukievičių tą straipsnelį valdybai, kad ji pasirašytų ir duotų laikraštui. Lituanijos valdyba atsakė pasirašyti po Mačiulio pagaminu šlykščiu straipsneliu, Nieko negelbėjo ir Mačiulio grasinimai, valdyba nepasirašė, ypač sąjungos pirmininkas griežtai atsakė vykdyti Mačiulio tokį norą — pasirašyti po melagingu ir šlykščiu straipsneliu. Bet kadangi Mačiulis kiekvieną organizaciją valdo kaip jis nori prieš narių ir valdybos norą tai rado išeitį ir šiuo kartu. Jis paskelbė savo straipsnelį „Lietuviai“, bet kadangi straipsnelis buvo be parašo tai jis sauvališkai pedėjo Lituanijos Valdybos parašą. Toks Mačiulio elgesys papiktino visą Lituanijos sąjungos valdybą ir jos pirmininkas protestuodamas prieš Mačiulio sumurtą, išstojo iš valdybos ir sykiu iš Lituanijos sąjungos.

Laikas jau būtų Mačiuliui bent kiek sužmoniškti.

Reikalauja mirties bausmės kunigams

Dvasiškija skelbia, kad Meksikos bedieviškoji valdžia paskelbė kovą klerikalizmui ir uždarinėja bažnyčias, kunigus ir vyskopus veja lauk. Bet tai yra ne tiesa. Meksikos kunigai reagėsi prie ginkluoto perversmo nuverstį esamą valdžią ir pastatyti savo klerikaliską valdžią. Susėkus šitą kunigų sąmokslą, vyriausybė turėjo imtis priemonių sąmokslininkus nubauti. Bet labiausiai tuo pasipiktino Meksikos liaudis. Ji pasiryžo apvalyti kraštą nuo tų elementų, kurie per ilgus metus ją laikė žiauriausioje vergijoje ir dabar vėl nori tos laikus atgaivinti nuverčiant esamą valdžią. Meksikos valstiečiai pasiūlė valdžiai eiti talkon kovai su klerikalais ir kitais reakcininkais, jeigu jiems valdžia duos ginklus. Šitas valstiečių pasiūlymas buvo svarstomas. Meksikos mokytojų sąjunga įnešė parlamentau pasiūlymą, kad vyriausybė išleistų įstatymą, kuriuo visi Romos popiežiaus agentai būtų baudžiami mirties bausme, kaip valstybės išdavikai. Šitas mokytojų pasiūlymas irgi bus svarstomas parlamente.

SINCLAIRAS PRALAIMEJO RINKIMUS

Mes jau buvom rašę, kad Amerikos rašytojas, buvęs socialistas, Sinclairas, kandidatavo Amerikos demokratų partijos sąrašą į Kalifornijos gubernatorių. Prieš rinkiminėje propagandoje Sinclairas patraukė daug žmonių savo pusėn ir per kandidatų balsavimus jis gavo daugumą balsų. Amerikos kapitalistai jo labai išsigando, mat jis skelbė labai radikalinę savo programą. Ir buvo manoma, kad per rinkimus Sinclairas laimės gubernatoriaus vietą. Bet tik ką įvykę balsavimai parodė, jog Sinclairas pralaimėjo.

Eidamas į rinkimus Sinclairas paskelbė svarbiausius savo programo punktus, būtent: paleisti darbininkų vadą Tomą Money iš kalėjimo; paliuosuoti nuo mokesčių neturtiangus ūkininkus ir smulkūs savininkus; pakelti mokesčius stambiems kapitalistams; paimti uždarytas dirbtuves ir nedirbamas žemes ir atiduoti jas bedarbiams; apdrausti visų darbininkų senatvę ir k. žadžiu — pašalinti skurdą Kalifornijos estade.

Kuomet tik Sinclairas paskelbė šiuos savo programo punktus, labai palankiai jį sutiko darbininkai ir smulkūs ūkininkai, ir nominacijos balsavime Sinclairas gavo labai didelio pritarimo. Toks Sinclairo laimėjimas nominacijoje sukėlė didelę paniką kapitalistų tarpe. Jie išsigando, kad išrinkus Sinclairą gubernatorium, gali būti apdėti kapitalistų milijonai didesniais mokesčiais. Todėl jie ir pradėjo varyti šlykščiausią propagandą prieš Sinclairą visoje Amerikoje. Visa Amerikos kapitalistinė spanda puolė Sinclairo programą. Žmonės buvo gąsdinami visokiais būdais. Buvo rašoma, kad jei Sinclairą žmonės išrinkt gubernatorium, tai Kalifornijoje neliks nei vieno fabriko, nei vieno banko, nes juos kapitalistai perkels į kitus ostadus. Išrinkus Sinclairą gubernato-

rium, Kalifornijon suplauks visi tinginiai ir valkatos, kuriems Sinclairas žada rojų.

Tokia šlykšti prieš Sinclairą propagandą daugelį žmonių paveikė. Kai atėjo rinkimai, daugumą žmonių jau nebalsavo už Sinclairą. Net demokratai, kurių rankose šiandieną yra Amerikos valdžia, nerėmė Sinclairo rinkimuose, nors jis ėjo demokratų sąrašą.

Po balsavimų ir gubernatoriaus vietą laimėjus reakcinės republikonų partijos žmogui Merriamui, Sinclairas išleido tokį pareiškimą:

„Jeigu jūs dar neturėjote vargu, tai jūs pilną teisę turite balsuoti už republikonus ir vargti toliau. Kalifornijos liaudis taip ir padarė. Dabar aš galiu sėdėti ir žiūrėti, kaip jiems patinka kentėti vargą po gubernatoriaus Merriamo valdžią. Kalifornijos gyventojai negirdės daugiau apie 30 valandų darbo savaitę ir apie 200 dolerių pensijos į mėnesį seniems. Vietoje to, republikonai užkraus jiems sunkesnę mokesčių našą deficitui padengti. Mokesčius turės mokėti vartojojai ir smulkūs namų savininkai, t.y., neturtiangieji, kaip buvo iki šiolei. Depresija tęsis toliau ir skurdas darysis vis didesnis.“

Kadangi Kalifornijos estade yra toks įstatymas, kad žmonės gali atšaukti išrinktą gubernatorių, jei tik jie panorės. Tai ir Sinclairas tikisi, kad žmonės išrinktą gubernatorių atšauks, dėl to jis sako:

„Tas gali priešui pasisekti syki, bet ne daugiau. Žmonės pabus ir ras būdą savo klaidai atitaisyti.“

Taigi, Sinclairas dar tikisi pasiekti Kalifornijos valdžios. Bet, likęs gubernatorium, ar jis išpildys savo pažadus, tai vargiai. Nes žadėti labai lengva, bet kaip reikia pažadus pildyti, tai labai sunku.

Urugvajus

Lietuvių tarpe iejo degutu mada

Jau bus daugiau metalai laikyti buvęs lietuvių mokyklos mokytojas Vilkas, supykęs ant kun. Radžiaus aiškina Radžiaus šaltaiškumą, išdėstydamas „lietuvių namo“ (lietuviškos kaimiška). dabar tą madą pasekė ir munistai. Jau bus kelios savaitės komunistai išmokojo degutu mada. Juozo Ramono restorano duris ir Esą padaryta nemaža nuostolė. Dėl nusikraustasis pasiskundė patį komunistai paskelbė jam būtiną grąšina tiems, kas pas jį eina į degutu mada.

Šito konflikto priežastis tokia: legalus komunistų laikraštėlis „J. Ramona“ darbininkų išnudojo. Šistų tarnu ir tt. Gi Ramonas to raštelio leidėjas, už jo iškoliojimą, jo iš restorano. Komunistai labai gavo ir, rodydami savo „galę“, degutu restorano duris, sienas ir t. t. bė boikota.

Šitam „konfliktui“ buvusi priežastis. Mat, Ramonas, neturintis darbo, kartais duodavęs kreditas. Kuomet darbininkas gauna darbo sumoka, jei sąžiningas yra. Bet patiko ir tokių, kurie už pravaigą bodarbės metu, gavęs darbą, nesirūpinko ir reikalaujant atlygiati, išvadina bininkų išnudotoju, kriaugeriu“. Garyčioms dar paskelbia boikotą degutu mada.

Kas turi daugiau tiesos, ar kuris reikalauja sumokėti skolą, kuris vietoje sumokėti padarytos griebiasi deguto ir boikoto?

K o r e s p o n d e n t a s

Pešasi, kap tautininkai

Peštis dėl asmeniškų smurtų taisytis po svetimus teismus, polskų Urugvajų spaudoje lietuvieškoms tautininkams, yra, lyg, nacionali patriotinis veiklumas.

Dar tebesijuokia dėl laikraščio taisyimo bylos, o čia vėl nauji tautininkai filosofiskai „ausiginėto, ar yra Urugvajuje lietuvių ar ne. Musteikis, Dambrauskas ir čilius per urugvajų spaudą džiugina ožams, kad juokis lietuvių klubo esąs vien tik tuščias namas. Gi Gerdas ir Verkaitė iš savo pusės įnešė siliepdami „tulmocija“, kad klubas kad kun. Radžius bėgdamas iš Urugvajaus, klubo langų ir durų užkalęs ir raktų neišsiėmęs, o pats jiemis ir klubas, esą, egzistuoja; tautininkas esąs Gelgaudas, sakė Veraitė.

„Na bezrybe i rak ryba“, sakė su patarė. Taip yra ir čia. Pešiamas kas jiemis nepavydi. Bet kai jie ro net svetimoje spaudoje, tai tuomet tik savę pastato vaikiškais komedijomis bet kartu kompromituoja visą lietuvių išelvią. O gal tai atstovybes proramų organizacijų Lietuvos vardo pularizavimas“ Pietų Amerikoje?

„Garsi“ draugija, bet jos nežino

Urugvajų spaudoje teko pranešimėlius, kad egzistuojanti „lietuvių“ draugija. Jos pavimui buvo pasirodė net kelios kius pranešimai, kad šaukiamas „draugijos narių susirinkimas“. Šis per „draugija“, Urugvajaus lietuvių nieko nežino. Apie ją žinojė tik T. Daukantas ir vienas jo patikintasis muo. Žmonės kalba, kad ta „draugija“ kašuvusi Lietuvai daugiau, kaip kitos lietuvių draugijos karto sukurė. Kiek tokia draugija gali padaryti gero, ypač kuomet ji suorganizuota Lietuvos nepažįstančių kriožų.

Apsivedimui

Rimtos, blaivus vyres, 33 amžiaus, turi gerą bizų ir gerai bantis, pateško apsideimui pabrėžti nori turėti gerą gyvenimą, redykt pirmu laišku prisiūski fotografiją laikysiu paslaptį. Adresas: Jonas F. Rua João Ventura 25. Rio de Janeiro.

TERORAS VOKIETIJOJ DIDEJA

Po Hitlerio „plebiscito“, per kurį jį iš Vokietijos pietų ir vakarų. Bijojama 8 milijonai Vokietijos piliečių balsavo prieš diktatūrą, prasidėjo pašėlęs teroras, ypač vakarų Vokietijoje, kur pasireiškė daugiausia priešingų Hitleriui balsų. Nuo to „plebiscito“ kuris įvyko rugpjūčio 19 dieną iki šiolei sumta jau tūkstančiai socialdemokratų ir komunistų. Nužiūrėtuose namuose kas ontra diena daromos kratos ir „nelegalė medžiaga“ dažnai būna pakiamama pačių fašistų, kad galėtų apkaltinti nekaltus žmones. Taip šiomis dienomis buvo pasmerkta miriop darbininkas vardu Gaeper ir Hitlerio budelis tuoj nukirto jam galvą.

Išrodo, kad tie padūkėliai zudymais yra pasiryžę išnaikinti visą savo opoziciją. Bet tas jiemis nepavyks. Nacių žvėriškumais piktinasi visa vokiečių liaudis ir po visą šalį eina iš lūpų į lūpas: „Šalin Hitlerį! Naciškas režimas turi būti sunaikintas, kad ir patys turėtume su juo žūtį!“

Žiemai artėjant, Vokietijos miestai bijo, kad jų neužplustų bedarbių armi

jos iš Vokietijos pietų ir vakarų. Bijojama tokiu aplaudžiu, Hitlerio valdžia išleido patvarkymą kurioo bedarbiams yra draudžiama į didelius miestus važiuoti. Mat, bijojama, kad pradėjus bedarbiams į miestus spiestis, gali kilti didelių sumišimų.

Kiekvienas Vokitijos gyventojas prievarta verčiamas dėtis prie nacių, o kas nenori su tais budėliais dėtis, prieš tokius vertojamus visoktos teroro priemonės ir grasinimai. Nors nacionalfašistai ir tvirtina, kad niekas nėra verčiamas prigulėti jų organizacijoms, bet fašistinio jaunimo vadas Weymannas pasakė: „Mes jūsų neverčiame dėtis prie mūsų. Jūs turite patys susirasti tinkamą sau vietą. Bet jūs turite prigulėti tokiai organizacijai, kuri tarnauja valstybei. Aš ir vėl kartojū, kad jūsų niekas neverčia prie mūsų prigulėti, bet aš negaliu suprasti, kodėl jūs nenorite prie mūsų dėtis“. Ir tiek, kurie nenori prie fašistų dėtis, išmetami iš darbų, areštuojami, persekiojami

SIUVYKLA MODERNA

Stasio Galecko

Priimu visokius vyriškų ir moteriškų rūbų užsakymus ir darbą atlieku pagal naujausios mados modelius (Figurinos).

Mano darbas garantuotas. Tautiečiams darau nuolaidas. Turiu taip-gi ir visokių medžiagų didelį pasirinkimą vietinių ir užsieniųjų Dirbtuvės adresas: Rua Duque de Caxias, 37. Sekmadieniais ir vka. galima kreiptis - rua dos Italianos 33 (Bom Retiro)

Rio de Janeiro lietuvių žiniai

Į Rio de Janeiro lietuvių pagėidavimą, kad būtų įsteigtas laikraščio „L. Aida Br.“ pardavimas Rio de Janeiro mieste, redakcija pasirūpino tuo dalyku

ir jau kiekvienas čia gyvenantis lietuvis galės nusipirkti „L. Aida Br.“ ant rua de Catumby nr. 4. Prano Dutkaus „Sorveterioj“. Ir ant Lapa Mem de Sá gatvės kaupo.

Religinis Gyvenimas Lietuvoje

Religinis mokslas, krikščionišką filosofiją, krikščioniško gyvenimo įstatymą mes galime, jei turime norą, kas diena išgirsti ir pastebėti. Tai yra religinio gyvenimo ar Lietuvoje, ar kitur visoje dalyje, kuri vadinasi žmogaus buvimu ir tiečia net valstybines santvarkas. Tačiau, religinio gyvenimo yra dar kita, taip sakyti, privati sfera, kuri daugumoje paliekama visokiu ministerijų, bažnyčių, ar vienuolynų archyvuose.

Lietuva katalikų salia, ar daug mes žinome kiek Lietuvoje yra religijų, kiek pagaliau kunigų, kiek visokių brolių ir vienuolynų? Ir ar daug mes žinome kiek yra tylių, dar dabar tebegyvenančių kunigų keistuolių, ar kitokių žmogaus silpnų ar gerų ypatybes turinčių dvasininkų.

Officialėmis statistikos žiniomis Lietuvoje yra: katalikai, evangelikai, luteronys, evangelikai, reformatai, stačiatikiai, sentikiai, karajimai, baptistai, marijavitai, metodistai, žydai, susirinkimūninkai ir dar kitokie apie kurios švietimo ministerija neturi žinių ir jų neregistruoja. Tačiau, neoficialėmis žiniomis dar kaskokie žalių lankų broliai, subatninkai, senosios lietuvių tautos parėkėjai ir mirties broliai.

Katalikų dvasininkų švietimo ministerijos žiniomis yra 900, kurių tarpe apie 280 klebonų. Evangelikų dvasininkų yra 16, stačiatikių 10, rabinų 174, sentikių 14. Kitos sekios turi po du tris dvasininkus, kurie dažniau gyvena užsieniuose. Pavyzdžiui, baltų ir metodistų dvasininkai atvažiuoja iš užsienių tik per didesnę šventę.

Katalikai turi tris dvasines seminarijas, Kaune, Telšiuose ir Vilniaus krašte. Tų seminarijų išlaidumas per metus kaštuoja 2,085,354 litai. Žydai turi tris

rabinų seminarijas, Panevėžyje, Telšiuose ir Kaune — Vilijampolėje. Evangelikai turi teologijos fakultetą, reformatai konsistorijas, sentikiai centro tarybas, stačiatikiai eparchijos taryba, o žydai be seminarijų turi dar rabinų vykdomąjį komitetą.

Katalikų brolių Lietuvoje yra: kapucinai, šventos Kotrinos ordenas, kazimieriečiai, mažieji broliai, marjonai, Jezaus draugija, šventos Barbaros pasiekėjai ir daug dar kitokių brolių ir visuoameniškų katalikų organizacijų.

Vienuolynų Lietuvoje yra apie 10 ir dar nauji steigiami. Ir visom tom religinėm organizacijom Lietuvos valdžia išleidžia kas metai, kad jos laikytųsi ir neišnyktų po 1.698.210 litų.

Tai tokia plungų sama išleidžiama vienuolynams ir visokioms religinėms organizacijoms, kurių nauda Lietuvos kraštui yra tokia, kad galėtų gerai gyventi dykaduonių nieko neveikiančių armija ir malkinti Lietuvos liaudį, būti paklusnūs visokiams tyrėnams, „tautos vadams“ ir kitokiems visuomenės parazitams. O kaip bus paklusni liaudis, kuomet ji tik galvos apie dangų, dievą pragarą ir velnius, tuomet, aišku, ji negalvos apie žemiškus reikalus. Ir ją tada bus dar lengviau išnaudoti visokiems parazitams.

O, dėl to tik valdžia ir šelpia milžiniškom pašalpom visą tą dykaduonių armiją. Jeigu Lietuvoje būtų valdžia darbinikiška, tuomet tai parazitų armijai vietos nebūtų. O tie pinigai, kuriuos suryja dvasiški ir vienuolynai, būtų sunaudojami naudingiems šalių reikalams, kaip darbininkų švietimui, kultūrinių įstaigų steigimui, ūkio kėlimui ir kitokems tikslams.

IS JUGOSLAVIJOS POLITINIO GYVENIMO

Marselio įvykio proga, pravartu prisiminti šis-tas iš Jugoslavijos paskutiniųjų metų istorijos.

Jugoslavija, susikūrusi iš aštuonių entografiškai, kultūriškai, tautiškai skirtingų provincijų (Serbija, Makedonija, Černogorija, Bosnija ir Hercogovina, Dalmacija, Slovenija, Vojvodija), be abejojimo buvo sunkiai sulipdyta valstybė ir šioji silpnai iš pradžių reikėjo jau nuo 1921 m.

Visa Jugoslavija turi apie 14000000 gyventojų, jų tarpe serbų 4 milijonus, chorvatų apie 3 milijonus. Chorvatų politinės nepriklausomybės geidė dar 1919 m., išsėdami Versalio konferencijai 1919 m. savo memorandumą su 200.000 parašų. 1919 m. sausio 6 d. karalius Aleksandras, priekdamas pusiau federalinei konstitucijai, pažadėjo nevaržyti ir nesiaurinti chorvatų teisių, bet 1920 m. sausio 6 d. tas pats Aleksandras savo pažadą sulaužė, įvesdamas krašte pusiau fašistinį režimą.

1921 m. Paieco Pribiševičiaus kabinetas seime pravedė kelis įstatymus Serbijos wanda. Protestan prieš tokios serbų užsimojimus 1921 m. gegužės 21 d. buvo Zagrebe įsteigta chorvatų tautiški blokas, kurio plūmininku buvo išrinktas Stepas Radič. Dėl vienpusiškos didžiaserbų politikos jau 1921 m. buvo surūšėtas prieš Aleksandrą atentatas, bet nepavyko, o kiek vėliau buvo užmuštas vidaus reikalų ministeris Draškovičius. Po šių atentatų sekė masiniai areštai. Nors 1923 m. seimo rinkimai praėjo labai persekiojami ir varžomi, tačiau Radičio chorvatų tautiški blokas laimėjo rinkimuose, gaudamas 60 vietų seime. Bet pats Radičas, kuris smarkiai kaltino per rinkimus karalių Aleksandrą, turėjo bėgti Anglijon. O serbų vyriausybė ieškojo paramos tai vokiečių, tai vengrų, makedonų ir turkų dvasininkų. Serbų vyriausybė chorvatų sąskaiton darė didelius nusileidimus Italijai, atiduodama jai dalį Istrijos, Fiumės uostą, šiaurinę Dalmaciją ir leido svetimšaliams, atseit Italams, 50 kilometrų platumo juostoje (chorvatų žemėje) pirkti ūkius.

1924 metais opozicija nuvertė Pa-

iečio kabinetą ir ministerių kabinetą sudarė Davidovičius, liberalas demokratas Grižo tuomet Jugoslavijos Radičas.

1925 m. buvo nauji parlamento rinkimai labai oršiomis sąlygomis, bet chorvatų opozicija nesumažėj, gavo 67 vietas seime. Serbų vyriausybė 58 chorvatų atstovų mandatus panaikino ir griežėsi aštrių represijų.

Serbų nacionalistai pasijuto pavojuje, todėl ėmėsi teroro: parlamento atstovas serbas 1928 metais birželio 28 d. nužuda tribūnoje parlamente kalbėjusį P. Radičą, sunkiai sužeidė St. Radičą ir nužavė dar viena chorvatų seime atstovą Stepas Radičas greitai dėl žaizdos mirė.

Prasidėjo smarkus dėl teroro aktų parlamente judėjimas, išsiliejęs s cialinio sąjūdžio pavydale. Chorvatų atstovai apleidė parlamentą paskelbė Belgratui boikotą ir buvo bejaukius slovenų respubliką. Serbų nacionalistai matė neišlaikysią, todėl griežėsi grynos diktatūros, kuri buvo Jugoslavijoj įvesta 1929 m. sausio 6 d. karaliaus Aleksandro dekretu. Prieš patį pervertimą karalius Aleksandras važiuojo Paryžium, kur, sako, gavęs višaką Francūzų vyriausybės pervertimu pritarimą.

Bet tas Aleksandro režimas išsiliejęs vos porą metų, per kurias buvo sušaudyta apie 100, sužalota per 900 ir kalėjiman padėti per 9,000 žmonių, daugiausiai chorvatų krašte.

1931 m. rugsėjo mėnesį Aleksandro diktatūrą sušvelnino bet nelikvidavo. Buvo persekiojamos ne tik socialistinės, bet ir chorvatų valstiečių demokratinės partijos. Jugoslavijoj nuo 1931 iki į šiol nei politinės laivės, nei tvarkos nebuvo. Daugiausiai kentė chorvatai ir slovenai.

Prasideda atentatų ir pučų tarps kurių žymesnis buvo 1932 m. gegužės 24 d. Mariboroje, tų metų birželio 22 d. čia pat, o tų pačių metų spalį pradžioje Likoje buvo beprasidedanti chorvatų revoliucija, bet kariuomenė, pastatyta nuo Liko iki Dalmacijos, torpėdų laivai nuo Fiumės iki Splito sukilimą numalšino.

Šie faktai rodo, kad paskutiniiais metais Jugoslavijos politinė atmosfera buvo jelektrizuota iki paskutinio laipsnio. Kasdien galima buvo laukti rimiausių įvykių.

Taigi ir atentatas Marsely yra tampa realiu susiję su Jugoslavijos ne-veika, ne-normaliaka politinė būkle.

„L. Ž.“

Norį turėti kelias žmonas

Škotijoj susikūrė draugija, kuri žada kovoti už tai, kad įstatymais būtų leista daugpatystė.

Daugpatystės šalininkai nurodo, kad ji ne tik neprieštaraujanti dorovei, bet ją stiprinanti, nes natūrališkais palankimams pridoda tam tikrų legalių formų.

Be to, daugpatystė esąs geriausias būdas padidinti gimimų skaičius. Dvi ar trys žmonos geriau rūpinsis vaikais ir namų ūkių.

Daugpatystių šalininkų atsirado ir Jungtinėse Valstijose. Kurioje siūlo, kad kiekvienam vyrui būtų leista turėti iki septynių žmonių. Trys žmonos tvarkytų įvairius namų ūkio sritis, o keturios dirbtų kokį nors darbą, uždarbinutų.

Moterų tarpe taip pat atsiranda nepatenkintų įstatymais, leidžiančiais turėti tik vieną vyrą. Jos mano, kad vyrui sutikus, žmonai turi būti leista turėti antrą „papildomą“ vyrą. Esą, mū-

su laikais vyras labai retai yra ištikimas vienai savo žmonei, o žmona vyrui.

Faktiškai daugpatystė yra jau įvykęs faktas, kurį reikia legalizuoti visuo-mėnės ir valstybės labui.

1924 metais opozicija nuvertė Pa-

Visi skaito vienintelį darbo žmonių laikraštį „L. Aidą Br.“ Ne-lik ir Tamsta be šio laikraščio.

Siuvykla Vilnius

KAZIMERO ROTKAUSKO
Diplomuoto Siaurinėj Amerikoj

Padarome visoki darba be bandimų

Didelis pasirinkimas vilnionių medžiagų vietinių ir užsienių. — Moderniausiausių kirpimų nurodymai

Elegantiškumas ir mados vyrams.

Rua da Mooca Nr. 661
São Paulo.

MOTERISKU RUBU

Siuvėja

V. Bacevičienė

Prima visokius moteriškų rubų užsakymus, kaip suknelės, bluzės, paltai ir tt. iš įvairiausių medžiagų. Darbas atliekamas pagal naujausių modų modelių garantuotai ir pigiai

Adresas:
Rua Campineiros 62 - Mooca
(Einant iš rua da Mooca į Belom kapines pirmas skersgatvis - rua Tobias Barreto)

Villa Zelina

Jau yra reguliarus autobusų susisiekimas su Villa Zelina, išėjimas nuo Seno Mercado prie gatvės 25 de Março. Autobusai reguliariai veiks nuo 6 val. ryto iki 23 val.

Autobusai išeina nuo Seno Mercado per Av. Rangel Pestana — rua Piratininga — rua da Mooca — avenida Presidente Wilson iki Praça Villa Zelina iš čia iki São Caetano.

Kaina šiuo laikumi iki Villa Zelina \$300, sekmdieniais ir šventadieniais \$400. Šiandien pat pasirinkite su sklypą pagal seną kainą, kur eina autobusai. Mėnesinis mokėjimas nuo 30\$000 be palūkanų.

Informacijos: Raštinėj Praça Antonio Prado, 3 sobr. nuo 2 iki 5 val. Vietor agencijoj — Av. Zelina, 33

KARLOS KORKISCHKO

Jūsų Patogumui

Pasų, metrikų ir kitų dokumentų vertimai iš lietuvių ir kitų kalbų į portugalų kalbą — Parnošlame pilietybės dokumentus, Carteiros de Identidade, Chamadas. — Rasome laiškus, kontraktus, prašymus, pereinškumus, kopijas, ir kt.

Reikalui esant, kreipkitės

Rua da Mooca, 424 — S. PAULO

Gerhard Seger

Vertė: V. KAUNECKAS

Rudasis Pragas

(Vaizdas iš vokiečių koncentracijos stovyklos)

(Tęsinys iš 48 nr.)

vieta tarp Oranienburgo ir Bernau, tik staičiau man atėjo į galvą, kad kelias, kurio dabar važiuoju, dažnai buvo vartojamas susisiekti Oranienburgo stovykla su stovyklos skyriumi Blumberge. Kai atvažiuodavo automobilis priešais ar atsivydavo mus įkandiu, — iškvėpau apledėjusiam lange skylutę, kiekvieną momentą bijodamas, ar tik nebus čia automobilis iš stovyklos. Bet mes yramės neklindomi toliau, iki privažiavom mano paskirtą vietą. Čia aš liepiu pasukti kitiu keliu, į pietus, ir važiuoti iki pat Berlyno pakraščio. Buvau atlikęs jau antrą etapą.

Berlyno pakraščy įsėdau į tramvajų. Važiuodamas keletą pirmųjų stotelių buvau keistai ramus, niekas į mane nežiūrėjo, kiekvienas, atrodo, rūpinosi tik pats savimi, konduktorius nesistebėjo, bent atrodo nesistebėjo, kai aš bilieto paprašiau, kimių, beveik negirdimu iš susijaudinimo balsu, ir pirmą kartą po trijų valandų mano įtempti nervai atsilėjo. Tramvajus nesutodamas pravažiavo ilgą galą kelio ir aš jau buvau įsirezgejęs į naujas mintis apie tolimesnę savo bėgimo eigą, tik štai tramvajus ūmai stabtelėjo ir į priekinę platformą įlipo 3 sudmarškiniai. Vienu ypu manijje vėl atbudo nerimas. Pirmas iš jų pas buvo išlipęs ir įsėdė į kitą tramvajų, bet paskui tariau sau, kad juk Berlyno tramvajais labai dažnai važinėja SA nariai ir likau besėdė. Besėdė? Iš šalies žiūrėti — taip, aš sėdėjau, net buvau atsilėjęs sėdynėje; bet sau pačiam aš nesėdėjau, o kaž kaip kybojau; kiekvienas pasisukimas, kiekviena bėgčių sądura man nuedavė iki pat kaulų smegenų ir pirštų galų. Daug metų važinėjau Berlyno tramvajum ir nežinojau, koks tai yra varginantis susikimo prietaisai!

Berlyno centre išlipau, pakeičiau vienu kitu mazmožiu savo išorinę ir nuėjau — į pirmą nors ir kaip man degė padai po kojomis, toks tačiau buvo neatsispiriamas traukimas, po devynių mėnesių kelionės ir stovyklos, šiltai nusimauyti. Net ir bėgdamas aš negalėjau jau nuo to atsisakyti, ir kuomet sėdėjau neapsakomai maloniau vandeny, atrodo lyg nuplaučiau nuo savęs visą koncentraciją. Ne tik fizine prasme; ta maudyne man buvo kur kas daugiau: nors aš tebuvo dar kelionės vidury ir prieš akis turėja dar du sunkiu etapu, manę gavau malonus jausmas, lyg aš jau būčiau nusikratęs ir tuo nepalaujamu dvasios slėgimu, tuo koktumo jausmu, kurie manę kaankino Oranienburge.

Kitiu tramvajų važiuoju toliau; paskui įsėdau į priemiesčio traukinį, greitąjį traukinį aplėdau, neprivažiavodamas vietos, iki kurios buvau įsiėmęs bilietų, įsėdau į autobusą, iš autobuso į tramvajų, iš tramvajaus vėl į priemiesčio traukinį, iš jo vėl į keleivinį traukinį, iš to keleivinio traukinio kitame mieste — vėl į traukinį, iki vėjų vakarą aš pagaliau atsidūriau toje vietoje, iš kurios ketinai atlikti ketvirtą etapą — peržengti rubežių. Tai man ir pavyko, nuėjus nakties metu 8 valandas pėčiam.

Buvo šalta mėnesienos naktis. Sniegu apklotas, iš abiejų kelio šonu, rūsiojo tyrimo ore giria. Sustingęs sniegas čirškėjo po mano padais, kvapas ledėjo ant burnos ir nosies, ir, juo labiau artėjau prie rubežiaus, juo smarkiau man plakė širdis. Nejaugi kaip tik toj vietoj, kurią aš pasirinkau, rubežius bus saugojamas? Pirmąsias šešias to naktinio žygio valandas — o šešios valandos yra labai, labai ilgas laikas! — aš vis ėjau ir baimingai laukiau, kad sekėnčiam kryžkely gali išdygti iš žemės žandaras, gali pasirodyti ir SA ir — visos mano pastangos nueitų niekais. Per šešias valandas stropiai saugojausi neužminti ant sausos šakos, šešias valandas žingsniuavau su skaudančiais raumenimis, įtempę visus pojūčius, kurie pagaudavo mažiau naktinio miško šlamės, su virpančiais nervais, kurie buvo

įtempti iki plyšimo.

Tai buvo paprastas akmuo, kuris tyrojo prieš mane, — girios glūdomoje paskendęs, sniego kepure pridengtas ir mėaulio apšviestas, o, vis dėlto, jis skyrė vienas nuo kito du pasaulius: rubežiaus akmuo. Pražengiau pro jį žingnių tuomet kelias akimirks sustojau, ir visas spiečius reginių manę apspito: vaikystė, mokslo metai, karas, profesijos darbas; mirganti gija paveikslų iš trijų dešimčių praeilkiusio gyvenimo; paskui nuėjau toliau.

Po dviejų valandų, išbuvęs 22 valandas kelionėje po to, kai aplėdau Oranienburgą, atvykau į viešą žmonių gyvenimą vietą, ir čia įtempti nervai atsilėjo. Po devynių mėnesių, pirmą kartą kritau į tikrą, baltais patalais paklotą lovą; galėjau užsidaryti duris, aš buvau vienas.

Kur aš dabar buvau, tai nebuvo mano tėvynė, tai nebuvo šalis, kurią aš gyntau kare ir kurios parlamento aš buvau atstovas. Bet aš grįžau į pasaulį, kur žmogus kitam žmogui yra žmogumi, kur niekas nėra taip be sąjokos, taip šykščiai, taip gyvuliškai kankinamas, kaip Hitlerio Vokietijoje, Cekoslovakijos rubežių peržengęs, aš sugrįžau į kultūringą pasaulį, į civilizacijos kraštą; iš koncentracijos stovyklos beaisviusio aš tapau vėl laisvu žmogumi.

(Galas)

Lietuvos Naujienos

Nemalonus ivykis Alytuje

Alytaus policija parsivedė į nuovadą reblaiva muzikantą Lipskį. Tuo tarpu į policiją atbėgo jo auklėtinis muzikantas Štukas. Pamaęs savo draugą apstotą policininkų, išitraukė revolverį ir privertė ten buvusius policininkus pakelti rankas aukštyn. Dar daugiau apsaugoti jis pagrobė savo draugo revolverį. Kadangi policininkų buvo daug, tai dviem iš jų pavyko išraštinės pasprukti. Policininkas Gutauskas užbėgo ant trečio aukšto, kitas, Baltušaitis, išėjo iš antro aukšto ir norėdamas prisitaikyti daugiau pagalbos pradėjo šaudyti.

Viduje esantis su revolveriais muzikantas, išgirdęs šūvius, pamane, kad jau yra apsuptas, šovė sau į galvą ir krito negyvas.

Kaip Kapčiamiesčio klebonas rykiuoja paneles

Kapčiamiesčio klebonas turi pašešiusi gerą akį. Jis pastebi tokius dalykus, kokių paprastas grieštininkas nei suprasti negali. Štai, mūsų dūšių ganytojas pastebėjo, kad tos panelės, ką nešioja veljaves per procesiją bažnyčioj, kojas laiko ne kaip reikia. Todėl aną noddėdienį jį ai per pamokslą išsukė visų jų vardus ir liepė visoms toms panelėms po pamaldų susirinkti pas jį kad jis galėtų sudaryti jų sąrašą ir ne-

tinkamas pašalinti.

Nors kitos yra labai rimtos panelės, bet po pamaldų nedrįso eiti pas kleboną, nes negalėjo žinoti kaip jėgamas tas jų kojas ekzaminuos.

Kurios nuėjo, tai irgi su klebonu smarkiai susibarė už jo viešą panelių vaikiojimą per pamokslą. Klebonas matydamas, kad tas gali blogai baigtis sudarė sąrašą nei vienos neišbraukdamas, tik liepė dorai elgtis ir kalbėti poterius.

Kauno badarbius siųs miško kirsti

Vidaus reikalų ministerija susitarė su žemės ūkio ministerija miesto bedarbiams duoti darbo prie miškų eksploatacijos darbų.

Esą sunkumu tik bedarbius aprūpinti darbe frankiais io nugabenti į darbo vietas. Tai yra susiję su tam tikromis išlaidomis.

Miškuose dirba apie 30,000 darbininkų. Žemės ūkio ministerija į miškus sutiko priimti bedarbių 1,3 miškuose dirbančių darbininkų, tai yra apie 10,000 žmonių. Priėmimo terminą žemės ūkio ministerija paskyrė nuo lapkričio 1 d. iki gruodžio 1 dienos. Jei tuo metu bedarbiai neįsiregistruos ir nepradės miškuose dirbti, tai miškų departamentas į darbą priims vietinius gyventojus.

Grafas Ilinskis-Kašauskas atvyko Lietuvon

Grafas Ilinskis-Kašauskas, Pliuskių dvaro savininkas, gyvena Lenkijoje, bet dabar žemės ūkio ministerijai iš jo dvarą perkanti, atvyko Lietuvon irikalui sutvarkyti. Galutiniai susitarė — ministerija jam už dvarą sumoka 79,000 litų (mišku).

Buvo teisiama apie 30 gatvės vaikų

Kauno apylinkės teismas teisė apie 30 vaikų, kaltinamų daugiausiai už vagystes ir įvairių chuliganizmą. Apie 15 vaikų išteisinta, bet apie tiek teismas nubaudė atiduoti į pataisos namus Kalnaberžėje. Kai reikėjo vaikus sulaukyti, dalis jų išlakstė.

Lietuva derėsis su Sovietais dėl miško

Dabar su sovietais yra sutartį sudaręs Klaipėdos lentpiuvių sindikatas. Sovietai jiems kas met atgabena apdirbti apie 200,000 kvadratinį miško medžių gos. Žemės ūkio ministerija pati pradėsianti derybas su Sovietų Eksport. lietuviški j Lietuvą gabenti. Atgabentą Sovietų mišką miškų departamentas pats paskirstys vietos lentpiuvėms ir tuo bus išvengta sindikato tarpininkavimo.

Panevėžy pamazgų duobėj prigėre davatka

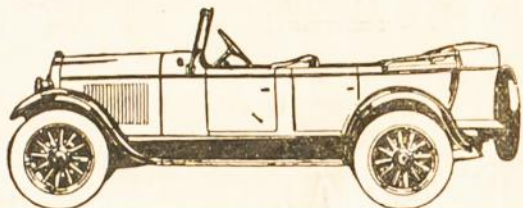
Spalių mėn. 3 d. Aldonės gatvės vienuolyno vienuolė E. Klinkevičiūtė nuėjusi iš pamazgų duobės išimti ten įkritusį mažą paršuką, per neatsargumą pati į duobę įkrito. Ilgai pagalbos neprišaukusi, toje pamazgų duobėje prigėrė.

Klebono gospadinės įsakymu išvaikė susirinkimą

Šiauliai ir pavasarininkai suruošė poedį. Bet jam įpusėjus, atbėgo bažnyčios varpininkė ir, klebono gospadinės liepta, nutraukė poedį: pakėlė triukšmą ir liepė išeiti iš salės.

Apdovanojo už nukovimą advokato Mračiulionio

Jau buvo savo laiku rašyta, kad Lietuvoje buvo nušautas adv. Kazys Mačiulionis, kuris nerėję apiplėšė banką. Už jo nušovimą dabar vienas policininkas su šauliu gavo po 100 litų dovanų iš vidaus reikalų ministerijos.

NEUŽMIRSKITE

įsigyti sau profesionalo bei megejo šoferio knygutę Kreipkitės pas profeturo dirpažintą

MANOEL GRAGNANO

Rua Anhangabaū 168-c kampas rua da Cantareira S. Paulo

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreia — Sifilis. Gydomas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.

Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas. Tel. 4-1705.

SIUVYKLA

ESTAN

Lietuviai — vyrai, ponios, panelės! norėdami palaikyti savo elegantiškumą ir sutaupyti savo sunkiai uždirbtus pinigus, kreipkitės į Stasio Šlikto siuvyklą. Tai vienintelė, kuri dirba už priimanas kainas ir atsako už darbą. Ten pat yra specialus skvrius moteriškiems rubams, ypač paltams ir kostiumams. Rua da Conceição, 79-a. S. Paulo. Prieš Luz stotį.

DANTU GYDYTOJAS JOSE LEVKOVICH

R. Silva Pinto, 264 (ant. 46) B. Ret.
Atsižvelgdamas į suaugusiųjų laiką,
nutarė sumažinti kainas už dan-
tų gydymą ant pusės kainos, kaip
anai: ištraukti dantį be skaus-
mo 5\$000; piomba cidabro
purceleno 8\$000; gryo aukso
danties vainikėlis 4\$000.
Kalbama lietuviškai, rusiškai
ir lenkiškai.

ADVOKATAS

Dr. Carlos Monteiro Brizolla
Paruošia Brazilijos pilietybės po-
pieras, veda kriminalines ir
komercines bylas.
Raštinė Rua São Bento 49,
4 aukšt. salės 332-334.

DR. H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS
Vidujinių, moterų ir venerinių
ligų gydytojas.
Priėmimo val. nuo 2 iki 5 val.
Telefonas 4-5515
R. Barão de Itapetininga, 10
5 aukšt. — Salė 512
Buto telefonas: 4-0854

FOTOGRAFAS IS KAUNO

GILUC

savo meniškumu darbu da-
ro moderniskas visokių rūšių fo-
tografijas iš geriausios užsien-
nės medžiagos pagrinta kaina.
Be to, europiečiams daroma
nuolaitė.
Adresas: Rua José Paulino, 118
Bom Retiro.

Prībuvėja

(AKUŠERE)

Marietta Passerini

Priėmimo valandos:
nuo 8 v. ryto iki 4 val. p. p. ir
nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak.
Rua Silva Pinto 259
Tel. 5-3584
Bom Retiro

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja
12\$. Pinigus siųsti įvertintam lai-
ške adresu „L. A. B.“ R. da Mo-
oca, 424.

MEDICINOS FELČERIS

Is. Garlo

Rusų Medicinos klasinės
M. Kvyklos su didele 25 metų pra-
ktika ligoninėse ir klinikose, spe-
cialiai venerinių, odos ligų, tripe-
rijų nauja, š-rj minkšą pagydo lai-
kotarpiu 3-5 savaičių, sifili-uko
lai 914 ir tt. Vidujinių, mažakrau-
jystės ir kitų ligų.
Priėmimo valandos:
Ant Villa Zelina, gatvė 14-A, na-
mas N. 9 nuo 9 v. r. ryto iki
1 val. p. p.
ir kiekvieną šventadienį
Priėmimo valandos ant Rua
Anhaia, 100 (Bom Retiro) nuo
3 val. po pietų iki 8 val. vak.
Kalba lietuviškai ir kitomis
kalbomis

DAKTARAS A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)
Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa
Vista ir 25 de Março).
Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinoti, kad malonu ir pigu rūkyti nekan-
ksmingo e nikotinėse gilzėse, kurių mundštukuose
yra vata ir sunaikina n'kotiną. Labai pigiai kaštuo-
ja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 4\$500,
taip mašinėle dirbti papirosams kaštuoja 1\$000.
Persiuntimas interieran 1000 št. gilzų — 6\$000

RUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popiera «Paris» 100 knygučių ir
vienas kartonas 12\$000.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobrelaja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip
antai: chamadas, naturalizacijos, carreira de identidade ir kitus
dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

AIDO-S SPAUSTUVĖ

ATLIEKA VISOKIUS SPAU-
DOS DARBUS

Lietuvių, portugalų, rusų, vo-
kiečių ir kt. kalbomis

Spausdina laikraščius, žurnalus,
knygas, draugijoms įstatus, nario
bilietus, vizitines ir komercines
korteles, atspausdina laiškam po-
pierių ir vokus, atvirutes, ka-
lendorius, vestuvėms ir baliams
pakvietimus, įvairiems gerimams
rotulus atsišaukimų lapukus ir kt.

Kreipkitės į
**Aido
Spaustuve**
R. da Mooca, 424 - S. PAULO

Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus
fotografijų srity. Specialybė
padidiniame, o taip pat su
dažais.

Darbas greitas, sąžini-
gas ir pigus. Vyksta į na-
mus fotografijų reikalais.
Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt
Rua São Caetano, 111
(gamas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

LABOLOTORIJA MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraują šlapnuo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo
10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai
ir vokiškai.

LIETUVISKA VAISTINE

„José Paulino“

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga
pigiausiomis kainomis
Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su gidele praktika Europoj ir Brazilijoj.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų, šlapimo ir
išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak.
Sekmadieniai nuo 10 iki 12 val.
Konsultorija ir gyvenamoji vieta
Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Isteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Visokiausios rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti gilzės
ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausios rūšies ta-
bakas palaidas, pokelialis ir „corda“.
Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

Vaistinė ir kosme- tikos sandelis

„MUNICIPAL“

Farmaceuto
Abraomo Gorenšteino
Cheminiai produktai, įvair-
ūs vaistai, vietos ir užsien-
inių, higieniški kvepalai.
Rua Barão de Itapeti-
ninga, 36. Tel. 4-7757.
S. PAULO

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpi-
mas plaukų, ondulavimas Mar-
el ir Permanente su garan-
tija 10 mėnesių, 12\$000. Ma-
uikiūras ir veido masažas
Darbas atliekamas greitai ir ge-
ni, pigiau negu kitur

Rua José Paulino, 106
APOLONIJA DEGUTIENE

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-9 v.
Analizė ligoniams nemokama
Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt.
Tel. 4-0218.
Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Dr. ADOLPHO TAUBKIN ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas
ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikavimai ir visi kiti juridiniai
reikalai.
Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukšt.
Telef. 2-1629
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.
KALBA LIETUVIŠKAI

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

V. Zelinos kultūriečiai „kultūrinasi“

Peraito sekmadienio vakare, V. Zelinos kultūriečiai buvo suruošę savo sąsiužę šokių. Tarp šokančių buvo tūlas Lazauskėlis, kurį kultūriečiai nutarė truputį „pakultūrinti“. Lazauskėlis nesitikėdamas, kad kultūriečiai rengiasi jį „kultūrinti“, ramiausiai sau šoko. Tuo tarpu pribėgo prie jo labai „kultūringas“ Gumbrevičius, kurį visi vadina „Jonzino“, ir kirtę šokančiam Lazauskėliui į galvą aštriu geležiniu daiktu, — paskui per nosį. Lazauskėlis su permušta galva ir sulaužyta nosies kremzle paplūdo kraujuose. Tuojaus buvo pašaukta policija ir „kultūringas“ Gumbrevičius buvo sulauktytas, bet tuoj vėl paleistas.

Vėliau paaiškėjo, kad šita „kultūringa“ darba atlikti buvo susitarę Gumbrevičius, Strazdelis ir Puida. Kultūriečiai turi imtis žygių, kad tokie elementai turi būti išmesti iš draugijos ir saulė jiems turi būt uždrausta ir koja įkelti. Tokie „razbainikai“ reikia šalinti, skelbti jų pavardes, kad jie nepasirodytų lietuvių sūsiuose ir nežemintų lietuvių vardo.

Kultūrietis.

Dar apie Mokus Lietuvią

Pereitos savaitės Mačiulio laikraščio

tas paskelbė sufabikuotą straipsnelį su melagingu parašu, kuriame puolamas „L. Aidas Br.“ ir jo korespondentas Lituanietis, už tai, kad Aida minėtas korespondentas, stodamas už Lituanijos sąjungą, pasmerkė Mačiulį ir jo šnipus kurie sąjungą išnaudoja saviems reikalingams.

Kad sužinoti, kas rašė Aida tas korespondencijas, Mačiulis pavedė tai sužinoti savo šnipui Šukevičiui, tam tikslui davė jam pinigų, kad reikalui esant galėtų užfundi. Bet šnipui Šukevičiui tas sužinoti nepasisekė. Tada Mačiulis griebėsi visai begėdiškų priemonių; parašė straipsnelį ir įteikė savo šnipui, kad tas nueitų pas Lituanijos valdybą ir grąšinimais priverstų pasirašyti po šiuo straipsneliu. Mačiulis su savo šnipu ir čia nieko nepašė. Valdyba nepasirašė. Praėjo kelios savaitės. Mačiulis ėmė siūsti, kad Lituanijos valdyba jo neklauso. Parašė antrą straipsnelį ir per tą patį savo šnipą nusiuntė pas valdybą, kad ji būtina po juo pasirašytų o jei nepasirašys, tai Mačiulis išmesias iš Lituanijos. Bijodami netekti Mačiulio malonės, ėmė ir pasirašė du valdybos nariai — išdinininkas ir vice-pirmininkas. Gi valdybos pirmininkas griežtai protestavo prieš Mačiulio pagaminą straipsnelį ir prieš jo vartojamą smurtą. Jis po straipsneliu nepasirašė ir visai išstojo iš sąjungos.

Tai ve kokių priemonių griebiasi Mačiulis su savo šnipais, kad tik negalėtų sąjunga savarankiškai veikti, o tarnautų jų niekšiškiems tikslams. Mūsų lietuvių pareiga nepasiduoti tiems murzasukiams ir dirbti savarankiškai. Kas mauts Mačiulis ir jo šnipai, vyklim juos iš savo tarpo, tada tik mūsų sąjunga galės veikti ir atnešti lietuvių kolonijai naudos.

Lituanietis.

Lietuvių Moterų draugija ir lietuvaivaitės

Prieš dirbtuvę, kurioje aš dirbu, gyvena kelios lietuvaivaitės, jaunutės vos 17-18 metų amžiaus. Jos turi išsinuomavę apartamentą, jame gyvena ir uždarbiauja... Dienomis jos nieko neveikia, bet vakarais išeina į gatvę ir medžioja klientūrą. Tai gatvės mergaitės. Skaudu tai matyti. Galvoji, argi negalima tokias jaunas mergaites nuo to išgelbėti? Juk yra San Paulyje suorganizuota Lietuvos Moterų draugija, kuri naudojami Lietuvos valstybės pašalpa. Bet ar ji rūpinasi lietuvių moterų, ypač nepilnamečių lietuvių likimu? Anaiptel, ne. Į Lietuvos Moterų draugiją suėję tik kelios „aukštesnės“ ponitės, kurios rūpinasi tik pačios savim, kad daugiau litukų iš Lietuvos gauti, kad paakai suruošti baliukas, paūrti.

Argi reikia kas nors gero laukti iš tokios Lietuvos moterų draugijos, jei jos valdyboje sėdi tokios žmogystos, kaip Zosė Leitiene-Makavecknitė kuri pabėgusi nuo savo vyro ir dabar lošia panelės rolę ir nei kiek neprasičia elgiai, kaip čia minėtos lietuvaivaitės. Tai kas gali būti gero iš tokios draugijos, jei jai vadovauja tokios moterys?

Lietuvaivaitė M.

Girtuokliavimas tebėna

Vos tik laikas šiek tiek pagerėj darbininkai gavo šiek tiek uždarbi, ir girtuokliavimas padidėjo. O pats kelti visokius škanalus, muštis, ir dosi. Ne vienas patenka į poliejės vadus, šiltojon, praranda darbą. Pagiausia tai, kad pasigėrę neapsimiamai ir tuo dar „išgarsina“ lietuvių vada.

Reikia lietuviams šiek tiek laikyti nuo tų blogų papročių.

Krap.

Redakcijos atsakymas

J Baziliuf: Tamstos siųstas laiškas už Zdanevičiene, Zalnierliuką J. Tupėuską gavome.

Kiekvieno dokumento vertimą provincijos su persiuntimu ir Tabeo patvirtinimu kaštuoja 15\$000. Dokumentai galioja kiekviename atskirai, jei tik dokumento originalas tikras. Dokumento vertimą atsako prisiūstas vertėjas.

Siuvykla Birštonas

PETRO VISNIAUSKO

Priima užsakymus vyriškų ir moteriškų rūbų. Darbas garantuotas geras ir pigus. Lietuviams darome didelės nuolaidas. Nepamirškite išidėmėti adresu Rua da Mooca 629 (Mooca)

Lietuviai Biznieriai

Dėmesio!

Savo klientams turi geriausią dovaną Naujiesiems Metams, tai sieniniai kalendoriai ir kartu jųsi reklama. Tai skubėkit į „Aido“ spaustuve, ten rasit visokio stiliaus ir pigiau negu kitur.

TABAKO ISDIRBINIU FABRIKAS 'VERA CRUZ'

Rua da Mooca, 458 - 460 Teleph. 9-1139 — S. PAULO

FERREIRA & CIA.

Dėmesio!

Ponai rūkytojai, mes turime didelį pasirinkimą palaido tabako visokias rūšies, cigaretam popieros, ir kitą, kas reikalinga rūkytojui KAINOS NEGIRDETAI ŽEMOS

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tjinskago asistentė Lvoje. Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis. Adresas Rua José Paulino, 109. Tel. 5-6307 (virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

Siuvykla Marijampolė

Priimame vyriškų rūbų užsakymus. Darbas atliekamas pagal naujausios mados ir užsakytojo uora. Turime pasirinkimui medžagų vietinių ir užsienio. Kreipkitės visuomet į mūsų siuvyklą nt rua Taquary 24 (priekam-rua da Mooca)

A. Nizevičius ir S. Jucius

ILGIAU LAUKSI, DAUGIAU NUOSTOLIU TURESI

Vienintelė proga užtikrinti sau ateitį

Būti nepriklausomam ir tapti savininku, reikalinga tik sutaupyti 300 reisu per dieną ir be jokių įnašų likti žemės šeimininku visai netoli S. Paulo, geriausiu ir pigiausiu susisiekimu, koku tik gali būti (3000 reisu ten ir atgal traukiniu). Sklypai daržams, kurie kaštuoja 10:000\$000 čia tik 2\$000 mokėjimui

į dieną, išimokėjimui ilgam laikui ir be įnašų. Nelaukite, apžiūrėkite žemės naujame mieste, kuris statomas. Pirmieji turi teisę pasirinkti sklypus. Statome taipgi moderniško stiliaus namus su mažom įnašom, likusieji 10 meth tenai nui išmekėti

Sosiadadi Itaquera G. T. D. A., rua São Bento, 7 (sobrijoja), telefonas: 2 - 7781. JOKIS AGENTAS NĖRA [GALIJOTAS KOMPANIJOS VARDU IMTI PINIGUS.